

Sekretariat Departamentu Komitetu Rady Ministrów
02 -10- 2013

Warszawa, 2 października 2013 r.

DIP-V-073-66/13

KRM-24-128-13

Pani
Małgorzata Hirsch
Sekretarz
Komitetu Rady Ministrów

szanowne Panie Sekretarze,

Nawiązując do listu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego znak: DP.1221.18.2013, z dnia 30 września 2013 r. oraz Ministerstwa Finansów znak: GNI-0310/9.4/379/IHM/13/99514, z dnia 30 września 2013 r., przy których zgłoszone zostały uwagi odnośnie projektu *Założen do projektu ustawy – Prawo o miarach*, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

I. Stanowisko do uwagi zgłoszonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Zgłoszona uwaga jest zasadna. Słowna zmiana zostanie wprowadzona w treści projektowanego dokumentu.

II. Stanowisko do uwag zgłoszonych przez Ministerstwo Finansów:

Projekt *Założen do ustawy – Prawo o miarach* został przygotowany z pełną świadomością trudnej sytuacji finansów publicznych. W Założeniach wskazano w związku z tym, że jednym z priorytetów projektu reformy polskiej metrologii jest zagwarantowanie aby nie naruszała ona stabilności i bezpieczeństwa finansów publicznych. W ostatniej części dokumentu pt. *Przewidywane skurki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich*

pokrycia, a także w Testie Regulacyjnym oraz w obszernym Załączniku do niego przedstawiono szczegółowe wyliczenia wykazujące, że proponowane rozwiązania nie będą generować dla budżetu państwa kosztów wyższych niż te ponoszone w obecnym systemie. Z zadowoleniem przyjmujemy, że Minister Finansów uznaje prawidłowość tych wyliczeń i potwierdza, że projekt nie będzie rodził negatywnych skutków dla budżetu.

Odnosząc się do szczegółowych uwag wskazujących na pewne nieścisłości w określeniu skutków proponowanych zmian przedstawiamy następujące wyjaśnienia.

1. Szczegółowa kalkulacja przewidywanej wysokości dotacji budżetowej dla Polskiego Centrum Metrologii (PCM) została przedstawiona w Załączniku do Testu Regulacyjnego w Tabelach 3 i 4. Opis zastosowanej metodologii znalazł się w pkt 8 Testu Regulacyjnego. Dochody i wydatki obecnego Głównego Urzędu Miar (GUM) zostały szczegółowo podzielone pomiędzy przyszły PCM oraz Centralny urząd ds. metrologii prawnnej (CUMP) według zadań, które mają być przypisane tym podmiotom (zadania te zostały określone odpowiednio na str. 11 i 15 Załączników). Przykładowo – dochody z wzorcowań, szkoleń, ekspertyz przypisano PCM, a dochody z tytułu wydawania decyzji zatwierdzenia typu – CUMP. Wydatki na infrastrukturę pomiarową (wyposażenie laboratoriów) przypisano PCM. Natomiast wydatki na wynagrodzenia, zakup usług, udział w konferencjach podzielono według proporcji wyznaczonej przez stosunek etatów przypadających na część GUM stanowiącą trzon przyszłego CUMP do etatów przypadających na część GUM stanowiącą trzon przyszłego PCM (laboratoria). Wedle tej proporcji dokonano też podziału komórek usługowych obecnego GUM pomiędzy dwa nowe podmioty. Różnica pomiędzy wersją z lipca br., a wersją obecną wynika z różnicy pomiędzy charakterem przedstawionych wyliczeń. W pierwszym przypadku był on poglądowy, oparty na prostym podzieleniu dochodów i wydatków według przybliżonej liczby etatów PCM i CUMP, w drugim zaś, zgodnie z postulatem Ministra Finansów – ma wymiar znacznie bardziej szczegółowy i wykazuje te proporcje w sposób dokładny, oparty na opisanych powyżej i załączonych do projektu wyliczeniach. W każdym razie efekt reformy jest neutralny z punktu widzenia finansów publicznych.
2. Dotacja z budżetu państwa dla PCM powinna wynosić ok. 25 mln zł, co wykazano powyżej, a wskazano w tekście Załączników na str. 12 w podrozdziale *Finansowanie*.

Natomiast wysokość środków ze źródeł zewnętrznych nie może być precyzyjnie określona na etapie prac legislacyjnych, ze względu na samą istotę tych środków. Jak wskazano na str. 12 Założeń, środki z Funduszy unijnych czy grantów na badania przyznawane przez instytucje krajowe i międzynarodowe to środki na konkretne przedsięwzięcia lub inwestycje. Ich wysokość jest uwarunkowana zarówno aktualnymi potrzebami, jak i możliwościami absorpcyjnymi instytucji. Tę kwestię wyjaśnialiśmy już na wcześniejszym etapie prac, w piśmie do Sekretarza Komitetu Rady Ministrów znak: DIP-V-073-57/13, z dnia 27 sierpnia br. (pkt II.2).

3. Nic przewidujemy, aby funkcjonowanie Rady Metrologii wiązało się z dodatkowymi kosztami. Jej obsługę organizacyjną zapewni Minister Gospodarki; nic przewidujemy wynagrodzeń dla członków Rady. Takie stanowisko wyrażone zostało już wcześniej w piśmie do Ministra Finansów w ramach uzgodnień międzyresortowych znak: DIP-V-073-47/13, z dnia 24 lipca 2013 r. (pkt II.3). Jeśli MF uzna to za celowe, projekt zostanie w tym zakresie odpowiednio uzupełniony.
4. Problem formy organizacyjno-prawnej PCM został szczegółowo omówiony na str. 11 w podrozdziale Ustrój. Wskazano w nim, że Polskie Centrum Metrologii będzie państwową osobą prawną z siedzibą w Warszawie. Finanse PCM będą oparte o zasady finansowania agencji wykonawczych, co zapewni najpełniejszą kontrolę nad jego gospodarką finansową i będzie gwarancją niekomercyjnego, co do zasad, charakteru działalności PCM – agencje wykonawcze zwracają, bowiem wypracowaną nadwyżkę finansową do budżetu państwa. Przepisy o agencji wykonawczej mogą być do PCM stosowane wprost (tzn. nadanie ustawnego statusu agencji) lub odpowiednio (przez odwołanie do przepisów ustawy o finansach publicznych albo przez wprowadzenie do ustawy – Prawo o miarach podobnych regulacji). Pozostaje kwestią czysto techniczną, czy PCM będzie państwową osobą prawną utworzoną na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych (art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych), do której gospodarki finansowej stosowane będą przepisy o agencji wykonawczej, czy agencję wykonawczą per se (art. 9 pkt 5 ustawy o finansach publicznych). Zdajemy się w tej kwestii w pełni na opinię Ministra Finansów lub służb legislacyjnych rządu.

5. Zakres finansowania działalności PCM z funduszy unijnych został po części wyjaśniony w pkt 2. W projekcie Założzeń omówiony jest on na str. 12 w podrozdziale *Finansowanie: przychody pochodzące ze źródeł zewnętrznych, np. z różnego rodzaju dotacji i grantów na badania przeznaczone przez instytucje krajowe i międzynarodowe (środki na finansowanie badań naukowych z NCBR, środki z programów europejskich i krajowych programów operacyjnych) (...) Nic nie stoi na przeszkodzie aby PCM pozyskiwał środki, np. na rozbudowę i wyposażenie laboratoriów, z innych, skierowanych na cele horyzontalne programów, takich jak Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – znakomita większość działań PCM wpisywać się będzie w obszary objęte wsparciem funduszy europejskich.*
6. Uzasadnieniem ustawowego umocowania metrologii wojskowej są przede wszystkim względy symboliczne i prestiżowe, co zostało wskazane w piśmie do Sekretarza Komitetu Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2013 r. (pkt II.3). Natomiast, z uwagi na fakt, że rozwiązanie to zostało wprowadzone w wyniku uwag Ministerstwa Obrony Narodowej do projektu, pozostawiamy tę kwestię do rozstrzygnięcia pomiędzy właściwymi ministrami. Minister Gospodarki pozostaje tu w pełni elastyczny i, w przypadku decyzji o rezygnacji z takiej konstrukcji w odniesieniu do metrologii wojskowej, usunieć z projektu zapisy o jej ustawowym umocowaniu.
7. Zasady korzystania przez Centralny urząd ds. metrologii prawnej (i całą administrację miar) z infrastruktury PCM zostały opisane szczegółowo na str. 10-11 projektu w podrozdziale *Zasady instytucjonalnego podziału administracji miar*. Wskazano, że dostęp administracji miar do wzorców państwowych, wzorcowania i szkoleń organizowanych przez PCM będzie oparty na zasadach bezpieczeństwa i pierwotnictwa. *Zasady te sformułowane zostaną w ustawie, a szczegółowy tryb i sposób ich realizacji określony będzie w porozumieniu między PCM a centralnym urzędem ds. metrologii prawnej, zatwierdzonym przez ministra właściwego ds. gospodarki. Nad prawną właściwością relacji między PCM a administracją miar czuwała będzie również Rada Metrologii. Podkreślono również, jako wyraz priorytetowego traktowania tej kwestii, że waga zadań realizowanych przez administrację miar sprawia, że ustanowienie musi zagwarantować aby podział instytucjonalny GIUM w żaden sposób nie utrudnił jej działania.*

Również problem siedziby Centralnego urzędu ds. metrologii prawnej został wyjaśniony w podrozdziale *Zasady instytucjonalnego podziału administracji miar*, gdzie czytamy: *Zarówno PCM, jak i urząd centralny po podziale funkcjonowałby w obecnej siedzibie GUM. Docelowo, PCM powinien natomiast (np. przy wykorzystaniu finansowania z funduszy europejskich) pozyskać lub zbudować nową siedzibę dla swoich laboratoriów, poza ścisłym centrum miasta, zapewniającą właściwe warunki pracy tych laboratoriów. Zagadnienie to pozostaje poza zakresem ustawy, a należy do obszaru działań organizacyjnych PCM.*

Rola metrologii i zadania państwa w tym obszarze muszą być w dzisiejszym świecie widziane przez przyemat ich znaczenia dla innowacyjności i konkurencyjności oraz postępu technologicznego. Nowoczesne technologie pomiarowe leżą u podstawa rozwoju niemal wszystkich obszarów współczesnej gospodarki i życia społecznego. Celem reformy polskiej metrologii jest umożliwienie wykorzystania potencjału tkwiącego w rozwoju technik pomiarowych dla zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki oraz poprawy jakości życia polskich obywateli.

W trakcie wcześniejszych prac międzyresortowych Minister Finansów nie negował celowości reformy oraz prawidłowości proponowanych rozwiązań ustrojowych i legislacyjnych. Zadeklarował (pisem do Sekretarza Komitetu Rady Ministrów znak: GNI-0310/9.1/306/I.IB/13/RWPD-76491, z dnia 9 sierpnia br.) gotowość akceptacji projektu „z zastrzeżeniem, że koszty nie będą wyższe od ponoszonych w aktualnie istniejącym systemie”.

Z pisem znak: GNI-0310/9.4/379/I.IM/13/99514, z dnia 30 września br. wynika, że Minister Finansów zasadniczo przyjmuje prawidłowość przedstawionych wyliczeń i uważa, że projekt nie będzie generował dla budżetu państwa kosztów wyższych od ponoszonych obecnie. Zwrócono uwagę na „pewne nieścisłości w określeniu skutków finansowych”, o charakterze drugorzędnym, które zostały szczegółowo wyjaśnione powyżej. Wydaje się zatem, że warunki akceptacji projektu, wyrażone w piśmie z dnia 9 sierpnia br. zostały spełnione.

W tym świetle stwierdzenie, że Minister Finansów „nie znajduje uzasadnienia dla dalszego procedowania nad projektem” budzi zdumienie i poważne obawy co do przyszłości ważnego obszaru funkcjonowania państwa, jakim jest system pomiarowy. Bez poważnej

strukturalnej reformy, system polskiej metrologii, już dziś zupełnie nie przystający instytucjonalnie i technologicznie do wyzwań współczesnego świata, będzie nadal i coraz wybcie powiększał dystans dzielący go od państw rozwiniętych, na czym cierpiała będącą polska gospodarka i polscy obywatele.

*Z poważaniem
Janusz Górecki*

Do wiadomości:

1. Pani
prof. Maria E. Orlowska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
2. Pan
Wojciech Kowalczyk
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów